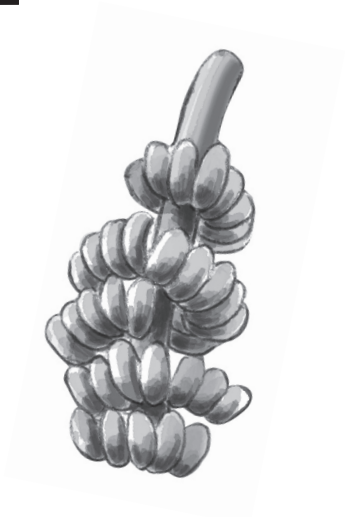

เมื่อฉันลงมือ ปลูกต้นไม้

สนใจ สมคิด เขียน
สุรชาติพย์ โมรालาย
บรรณาธิการและคำนิยม
อรวรรณ มุทธาพรสิน ภาพปก
อาทิตย์ อมรรช ภาพประกอบ

เมื่อหูลงมือ ปลูกต้นไม้

สนใจ สมคิด เขียน
สุชาติพย์ โมรालาย บรรณาธิการและคำนิยม
อรรวรรณ มุทธาพรสิน ภาพปก อาทิตย์ อมรชร ภาพประกอบ

น่านมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด พิมพ์

เมื่อฉันลงมือปลูกต้นไม้

สมใจ สมคิด เขียน

สุราทิพย์ โมราลัย บรรณาธิการและคำนิยม

อรวรรณ มุทธาพรสิน ภาพปก

อาทิตย์ อมรชรร ภาพประกอบ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓

ราคา ๑๖๕ บาท

© ลิขสิทธิ์ ๒๕๕๓: สมใจ สมคิด

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สมใจ สมคิด.

เมื่อฉันลงมือปลูกต้นไม้. -- กรุงเทพฯ: น่านมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๓.

๒๐๘ หน้า.

๑. วรรณกรรมไทย. ๒. สารคดี. I. ชื่อเรื่อง.

๘๙๕.๙๑๘

ISBN 978-616-04-0398-1

กรรมการผู้จัดการ สุวดี จงสถิตย์วัฒนา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายผลิตภัณฑ์ รัตรี สังสกฤษ
บรรณาธิการบริหาร วาริน วรรณประสาธ บรรณาธิการเล่ม เศรษฐศิริ วงศ์ศรานนท์ หัวหน้ากอง
ประสานงานการผลิต จรัสศรี พรหมเทพ ประสานงานการผลิต ฉัตรทิพย์ กสิสิทธิ์ อนุสรดา ตาธเนศ
หัวหน้ากองพิสูจน์อักษรและตรวจสอบ อัมพันธ์ คงมั่น พิสูจน์อักษรและตรวจสอบ สไมล์อาร์ต
สุขุมล นาคสุก ผู้จัดการกองศิลปกรรม กฤษดา เสงสงค์ ผู้ช่วยผู้จัดการกองศิลปกรรม สุนันท์
เพชรวาว คอมพิวเตอร์กราฟิก สุปราณี อกัยแสน สำนักงาน บริษัท น่านมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด
เลขที่ ๑๑ ซอยสุขุมวิท ๓๑ (สวีตดี) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
โทร. ๐-๒๖๒๐-๙๘๐๐, ๐-๒๖๖๒-๓๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๖๖๒-๐๙๑๙
e-mail: editorial@nanmeebooks.com

เพลตที่ พี.พี.เพลต แอนด์ พิล์ม โทร. ๐-๒๒๗๔-๗๙๘๘ พิมพ์ที่ H.N. Group โทร. ๐-๒๒๙๕-๓๕๔๔
จัดจำหน่ายทั่วประเทศ บริษัท น่านมีบุ๊คส์ จำกัด เลขที่ ๑๑ ซอยสุขุมวิท ๓๑ (สวีตดี) ถนนสุขุมวิท
แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ www.nanmeebooks.com

กระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือเล่มนี้ช่วยในการถนอมสายตา เนื่องจากสะท้อนแสงเพียงเล็กน้อย
และพิมพ์โดยใช้หมึกธรรมชาติจากน้ำมันถั่วเหลือง จึงปลอดภัยต่อมนุษย์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หากหนังสือเล่มนี้ผลิตไม่ได้มาตรฐาน อาทิ หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาว หน้าขาดหาย

สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนใหม่ให้ โปรดส่งไปเปลี่ยนตามที่อยู่ด้านบน

หรือติดต่อ Nanmeebooks Call Center โทร. ๐-๒๖๖๒-๓๐๐๐ กิต ๑

คำนิยาม

"เมื่อนั่งลงมือปลูกต้นไม้ ฉันก็ปลูกสวนอักษร"

ภูเขามีสเนหสำหรับคนเป็น "นักเขียน" กระจกนั้นหรือ

ประโยคดังกล่าวเป็นคำถามที่ **สนใจ สมคิด** นักคิด นักเขียน กวีและนักวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้ทิ้งไว้ให้ผู้อ่าน และรวมถึง "นักเขียน" ตามตนเอง จากบรรทัดหนึ่งในสารคดีเรื่อง "เมื่อนั่งลงมือปลูกต้นไม้"

เพื่อที่เขาหลวงที่ทอดยาวงามสง่าระหว่างทางที่ **สนใจ สมคิด** นำข้าพเจ้าไปเยือนสวนรักและสวนอักษรของเขา ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช... ได้ทิ้งคำถามให้ผู้ไปเยือนครุ่นคิดหาคำตอบ

สำหรับคำตอบของ **สนใจ สมคิด** เขาได้เฉลยต่อมา เพื่อให้ผู้อ่านได้รู้จักกับ "ภูมิหลัง" ของเขาซึ่งมีความรักความผูกพันกับธรรมชาติ ต้นไม้ สายลม แสงแดด ขุนเขา ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ เขาจึงเริ่มลงมือ "ปลูกต้นไม้" จนกลายมาเป็น "สวนสมรม" ในที่สุด ก่อนจะค่อยๆ ขยายมาเป็น "สวนอักษร" ที่ผสมผสานชีวิตและจิตวิญญาณของเขาเข้าด้วยกันอย่างแยกกันไม่ออก

เป้าหมายก็คือ ผลผลิตที่เรียกว่า "สวนอนุสาวรีย์" ตามสำนวนของลาว คำหอม หรือ คำสิงห์ ศรีนอก ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ซึ่งเคยกล่าวไว้ว่า สำหรับผู้ที่เป็น "นักเขียน" ต่างสามารถสร้าง "อนุสาวรีย์" ให้ตนเองได้ โดยไม่ต้องรอให้ผู้อื่นหรือใครมาสร้างให้!

ความหมายเชิงสัญลักษณ์ในเรื่องนี้น่าจะหมายถึงดอกผลแห่งความพยายามของทุกคนย่อมสามารถให้ผลที่หอมหวานแก่เจ้าของ "สวน" ทุกคน

ถ้าหมั้นรดน้ำพรวนดินและปลูกต้นไม้ทุกต้นด้วยหัวใจ ไม่เว้นแม้กระทั่ง "สวนอักษร"

ผู้อ่านจะสามารถสัมผัสผู้เขียนได้จากต้นไม้ทุกต้น ผลไม้ในสวน มิตรภาพที่องกงาม ธรรมชาติรอบกาย ฯลฯ ภายใน "สวนอักษร" แห่งความรักของ **สมใจ สมคิด**

ข้อความหนึ่งจากในเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเห็น "ภูมิหลัง" ของ **สมใจ สมคิด** นักเขียนจากภาคใต้ผู้นี้ได้เพิ่มขึ้นคือ

"เมื่อผมย้อนมองตัวเอง ตั้งแต่ลืมตาดูโลกที่เกาะสมุย ก็พบกับ "เขาขวาง" ซึ่งทอดยาวขวางทางโคจรของดวงอาทิตย์อยู่ก่อนแล้ว ผมชินตากับมันจนล่วงวัย ๑๖ ปี จึงออกจากบ้านมาอยู่ในอ้อมแขนของ "เขามหาชัย" ณ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ๔ ปี ต่อจากนั้นผมก็ไปเป็นครูมัธยมฯ อยู่ที่อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ในอ้อมกอดของ "เขาบรรทัด" อีก ๘ ปี กระทั่งย้ายมาอยู่แถบเชิง "ภูเขาหลวง" ชีวิตผมจึงคุ้นชินกับการเห็นดวงอาทิตย์ลับฟ้าไปทางหลังเขา"

ในเย็นวันที่ **สมใจ สมคิด** นำข้าพเจ้าไปเยี่ยมชม "สวนสมรม สวนอนุสาวรีย์" ของเขาถึงสถานที่จริงนั้น เขาชี้ชวนให้ชมเทือกเขาหลวงที่ทอดยาวโอบกอดบ้านของนักเขียนหนุ่มรางวัลซีไรต์จากเรื่องสั้นชุด "แผ่นดินอื่น" คือ **กนกพงศ์ สงสมพันธุ์** ซึ่งเคยไปพำนักเพื่อเขียนหนังสือที่นั่น และเขาเขียนเล่าไว้ในหนังสือเล่มนี้ว่า มีความรักความผูกพันต่อนักเขียนหนุ่มเสมือน "ลูก"

เงาะเพียงลูกเดียวที่ตกจากใต้ต้นลงมาในบริเวณบ้านที่กนกพงศ์ สงสมพันธุ์เคยอยู่ เสมือนจะส่งมาทักทายอาคันตุกะใหม่ผู้ไปเยือน!

ข้าพเจ้าก็เก็บผลไม้ชิ้นเพื่อปอกชิมรส – เป็นที่ระลึกว่านี่คือดอกผลหนึ่งจากแผ่นดินนี้ที่มาจากน้ำพักน้ำแรงของญาติน้ำหมึกผู้จากไปสู่ "แผ่นดินอื่น" และเคยครอบครองสถานที่แห่งนั้นจนจารสวนอักษรสวรรค์

ฟ้ายามโพล้เพล้วันนั้นกำลังเป็นสีชมพูหวานเหมือนสีทาบานหน้าต่าง

และผนังบ้าน ซึ่งได้ยินว่าเจ้าบ้านได้ร่วมลงมือทำงานศิลปะนั้นด้วยตนเอง ดอกไม้
ที่แต่งแต้มบนบานหน้าต่างสะท้อนให้เห็นถึงดอกผลแห่งชีวิตผ่านงานศิลปะ

ระหว่างที่ข้าพเจ้าเดินชมภายในบ้านหลังนั้นเสมือนว่าจะเห็นตัวละคร
ในผลงานเขียนของ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ กำลังเรียงระบำไปบนโต๊ะเขียนหนังสือ
เตียงนอน ห้องครัว ชั้นบันได ทางเข้าบ้าน ยอดหญ้า ป่าเขา เสียงน้ำตก ภูเขา
ที่หน้าบ้าน ฯลฯ และเรียงระบำไปเต็มท้องฟ้าตั้ง "ตำนานแห่งผีเสื้อปีกเสี้ยว"*
ผู้โดดเดี่ยวแต่กลับส่งพลังก้องฟ้าตัวนั้น

ผีเสื้อปีกเสี้ยว

ผีเสื้อสีสวยปีกเสี้ยวสั้น	ประแบ่งแสงตะวันอันเจิดฉาย
โอบบินโดดเดี่ยวมาเดี่ยวตาย	ไร้จุดหมายว้ายฟ้ามาอ่อนแอ
ลมถูกลมไล่ต้องหลบหลีก	ด้วยอ่อนปีกฉีกขาดมีบาดแผล
ชี้ผลบอกความหมายว่าพ่ายแพ้	ชี้เหตุหนทางแก่นั่นอัปจน
ปีกแห่วงแก่วงว้ายฟ้ามาซับซ้อน	เล่าตำนานการตกอับที่สับสน
เป็นตำนานการต่อสู้ที่ดิ้นรน	ว่าทุกหนล้วนมากเล่ห์เพทุบาย
ว่า-ที่ไหนมีกอดซี้มีขมขู่	ว่า- ที่นั่นการต่อสู้ย่อมขยาย
ว่า-ทุกทางหนามขวากยังมากมาย	ว่า-ทางสบายได้มาเมื่อกระทำ
ว่า-ชัยชนะมิใช่การร้องขอ	ว่า-บาดแผลที่เกิดก่อคือถูกยำ
ว่า-แผลเก่าอาจถูกฟาดถูกฟันซ้ำ	คือบันทึกความทรงจำเป็นตำนาน
ตำนานของผีเสื้อปีกเหลือสั้น	อาบน้ำยาแสงตะวันพร้อมซับซ้อน
บทเพลงแห่งอดีตแห่งวันวาน	เพื่อสร้างสานเพลงบทใหม่ให้ก้องฟ้า

ประพันธ์โดย สมใจ สมคิด

(จาก "ตำนานผีเสื้อปีกเสี้ยว" พิมพ์ครั้งแรก สยามใหม่ ๙๗ (๒๖ สิงหาคม
๒๕๒๖: ๕๗)

สมใจ สมคิด แนะนำเพื่อนพ้องน้องพี่ในแวดวงวรรณกรรมที่เคยไปเยี่ยมเยียนสวนแห่งความรักของเขาผ่านผลงานเขียนสารคดีเรื่องนี้ไว้อย่างเห็นภาพ จนส่งผลให้สวนอักษรของเขาแตกดอกออกช่อและแตกกิ่งก้านสาขาออกมาว่า

"พวกเรากลุ่มนักเขียนภาคใต้ถูกคนในแวดวงวรรณกรรมเรียกว่า "**นักเขียนหนุ่มกลุ่มนาคร**" ทั้งที่เกือบทุกคนต่างมีลูกมีเมียกันแล้ว แต่การไปมาหาสู่กัน นอนสุมหัวกัน ยังเป็นเรื่องปกติเหมือนที่เคยเป็นไปในวัยหนุ่มน้อย "มันคุยอะไรกันนักหนา"

"ชาวบ้านอาจมีคำถามเหล่านี้ค้างคาอยู่ในใจ แต่สำหรับพวกเรา เรารู้ และพร้อมเสมอที่จะคุยกันถึงขนาดลืมเมียหรือแม้กระทั่งลืมแฟน

"หลายปีก่อน **ไพฑูรย์ ธัญญา** (ผศ. ดร.ธัญญา สังขพันธานนท์ แห่งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม นักเขียนซีไรต์จากรวมเรื่องสั้นชุด "ก่อกองทราย-บรรณาธิการ) ยังไม่ได้เป็นนักเขียนรางวัลซีไรต์ เขาอดสำหรับหอบแฟนจากสุโขทัยมาแนะนำให้พวกเราได้รู้จัก ทว่าช่วงเป็นเวลาประจวบเหมาะแก่ที่พวกเรามารวมกันอยู่ที่บ้านพักของรัฐ ระโนดและเพื่อน ๆ ที่ อ.ร้อนพิบูลย์ นครศรีธรรมราช หลังจากที่ไพฑูรย์ ธัญญา ห่างเพื่อนกลุ่มนาครไปนานมาก เมื่อพบกันก็คุยกันจนลืมทุกอย่าง

"พวกเราอาศัยแต่กาแฟเกลือห้อง ความสนุกจากการถกความคิด ทำให้พวกเราลืมหิว

"**สมคิด ทองสง** บรรณาธิการของกลุ่ม ลูกจากวงเดินไปพบแฟนของไพฑูรย์ ธัญญา นั่งร้องไห้อยู่คนเดียว

"ไพฑูรย์คุยจนลืมแฟน"

คำพูดของสมคิดทำให้ดวงตาของไพฑูรย์ ธัญญาเบิกกว้างเหมือนเห็นผี และคำพูดของ สมคิดประโยคนั้นยังติดปากพวกเราทุกคน

"คืนนั้นที่บ้านผมจึงมี **กนกพงศ์ สงสมพันธุ์** เป็นเจ้าภาพ เราตั้งวงกันขัดเกลาลงานของเขา พวกเราต้องประชุมกันติดพันกันสองวันสองคืน เป็น

เหตุให้เราสามคนถึงกับขาดสอนเด็ก และระบุเหตุผลของการล่าว่า "ป่วย"

สนใจ สมคิด ยังแนะนำ "สวนอักษร" ของเขาให้ผู้อ่านเห็นภาพ ผ่านฉากในนวนิยายเรื่องหนึ่งของ **จอห์น สไตน์เบ็ก** นักเขียนรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรมชาวอเมริกัน ที่ว่า

"**สลีนาสเวลลีย์** คือ หุบเขาที่อยู่ทางภาคเหนือของรัฐแคลิฟอร์เนีย มีสภาพร่มรื่นเป็นแผ่นดินผืนยาวแคบ ๆ ทอดอยู่ระหว่างเทือกเขาสองฟาก มีแม่น้ำสลีนาสไหลวกวนและคดเคี้ยวขึ้นไปสู่ส่วนกลาง กระทั่งในที่ลุ่มก็ไหลไปสู่อ่าวมอนเทรีย"

"ภูมิภาคข้างต้นมักถูกใช้เป็นฉากในงานเขียนของจอห์น สไตน์เบ็ก

"ผมไม่อาจชี้ชัดลงไปได้ว่า หุบเขาเกี่ยวข้องกับคนที่เป็นนักเขียนอย่างไร ทว่าเมื่อผมนึกถึงสภาพแวดล้อมที่ผมสัมพันธ์อยู่ ก็ทำให้ตระหนักได้ถึงอิทธิพลของธรรมชาติที่มีต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้คน

"ครั้งหนึ่ง **จำลอง ฝั่งชลจิตร** (นักเขียนรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - บรรณาธิการ) นักเขียนผู้เข้าใจชีวิต เดินทางจากเมืองหลวงมาค้ำที่บ้านผม การเสวนากับพวกเราซึ่งเป็นนักเขียนรุ่นน้องเป็นไปอย่างสนุกสนาน

"เขาได้ให้ฉายาหมู่บ้านที่เราต่างเอาเสาเรือนปักลงไปที่นี่ว่า "**หุบเขาสลีนาส**" ด้วยเห็นเป็นแหล่งที่พักอาศัยและบ้านของนักเขียนหนุ่มหลายคน อาทิ **อิช ธาดา, อุตถากร บำรุง, สุวิทย์ โสনারถ, ศักดิ์ชัย ลัคนาวีเชียร, กนกพงศ์ สงสมพันธุ์** ยังไม่นับรวมถึงการเป็นจุดนัดพบของสมาชิกกลุ่มนาครที่เดินทางกันมาบ่อยในห้วงเวลาหลังจากที่ดวงอาทิตย์ต้องการพักผ่อน

"ผู้มาเยือนต่างถิ่น ไม่ว่าจะเป็ **ลาว คำหอม, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์** **ชาติ กอบจิตติ, สถาพร ศรีสังข์, สุชาติ สวัสดิ์ศรี, เรืองเดช จันทรศิริ, ชีวชีวา, ศรีดาวเรือง, ชมัยภร แสงกระจ่าง, โดม วุฒิชัย, โสพล อักษรเนียม, วิสุทธิ์ ขาวเนียม, กานติ ณ ศรีธา, รมณา โรชา, สาทร ดิษฐสุวรรณ, แอ๊ด คาราบาว, เสน่ห์ วงษ์กำแหง, ขวัญยืน ลูกจันทร์, วันเสาร์ เชิงศรี, ชิดชยากร, นก ปักษานวิน, สมชาย บำรุงวงศ์, ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ, วัณนา บุญยัง,**

สุทธิพงศ์ ธรรมวุฒิ, เวียง-วชิระ บัวสนธิ์, เรืองรอง รุ่งรัศมี, เฉลิมศักดิ์
แหงมงาม, มานพ แก้วสนิท, อุทิศ สังขรัตน์, วินัย สุกใส, ศิวกานท์ ปทุมสูติ
เสรี ทศนศิลป์, ขจรฤทธิ์ รักษา, ศิริวร แก้วกาญจน์, พิเชฐ แสงทอง, ชัชวาลย์
โคตรสงคราม, สุจินดา ชันตยาภรณ์, เลี้ยวจันทร์ แรมไพโร, ปิรทรรศ
หุตุางกูร, ประทุม เรืองฤทธิ์, ภาณุวัตร ขุนปราบ, เด่นชัย น้อยนาง, ศิลา
ซึ่งพุทธศาสตร์, นภลัย สุวรรณธาดา, เพ็ญ ภัคตะ, จุฑามาศ ณ สงขลา
อรุดา โควินท์ ฯลฯ

"บุคคลเหล่านี้อ้อมแขนแห่ง "ภูเขาหลวง" เคยต้อนรับพวกเขามาแล้ว

ภูเขาที่มีเสน่ห์สำหรับคนเป็น "นักเขียน" กระนั้นหรือ

สมใจ สมคิด ได้กล่าวถึง "แรงบันดาลใจ" ที่จะมาเป็นสารคดีเรื่อง
"เมื่อฉันลงมือปลูกต้นไม้" ว่า

"กว่าจะเป็นสวนได้สักแปลง ต้องลงทุนลงแรงกันหลายหน กว่าจะรวม
กลุ่มคนมาสัมพันธ์ มาผูกพันกันได้ ต้องอาศัยวันเวลามาหล่อเลี้ยง ต้อง
อาศัยความรัก ความจริงใจ ความเอื้ออาทร มาถักทอก่อสายใย ข้าพเจ้า
ตั้งใจเขียนสารคดีที่เกี่ยวกับการปลูกต้นไม้ และมองเพื่อนในวงสวนอักษร
โดยเจตนาใช้สวนสมรมเป็นแกนร่วม ใช้รูปแบบของงานเขียนทั้งสารคดี บท
กวี เรื่องสั้น และความเรียง มาผสมผสานกันเป็นการสมรม จึงได้เป็น "เมื่อ
ฉันลงมือปลูกต้นไม้"

สมใจ สมคิด เล่าว่า ชื่อเรื่อง "เมื่อฉันลงมือปลูกต้นไม้" เป็นมงคลนาม
ที่เขาได้ชื่อนี้มาจากนักเขียนหนุ่มซีไรต์แห่งกลุ่มนาคร คือ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์
ซึ่งเสนอให้เขาเขียนเรื่องนี้ขึ้น จากส่วนหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ที่เขาเล่าว่า

"ฉันตั้งใจจะจบสารคดีเกี่ยวกับเรื่องราวในสวนสมรม ด้วยข้อเขียนที่
ฉันได้เขียนถึงน้องชายที่ไม่ได้ร่วมสายเลือด แต่ร่วมอยู่ ร่วมกิน ร่วมคิด ร่วม
กิจกรรม และร่วมนอนในสวนสมรมนับครั้งไม่ถ้วน

"เขาคอนนั้นเป็นนักเขียนที่เป็นความหวังของคนในกลุ่มนาคร และของใครหลาย ๆ คนในประเทศนี้"

"ตอนฉันเริ่มลงมือเขียนสารคดีชุดนี้ เขาแนะนำให้ฉันใช้ชื่อเล่มว่า "เมื่อฉันลงมือปลูกต้นไม้" แต่วันหนึ่งขณะที่ผลประสุกกำลังแตก ส่งเสียงดังเป็นจังหวะในสวนสมรม ซึ่งมันเป็นวันที่ฉันและเขา รวมทั้งเพื่อน ๆ เคยฝันไว้ว่าสักวันเราจะนอนผูกเปลฟังเสียงประแตกด้วยกันอย่างมีความสุข ฉันจึงอยากตั้งชื่อใหม่ว่า "วันเสียงประแตก" หรือ "สวนสมรม สวนอนุสาวรีย์" หรือ "วันแห่งความสุข" หรือ..."

"ทว่า...วันที่ได้ยินเสียงแห่งความสุขที่เคยร่วมฝัน แต่ฉันกลับเหงา

"น้ำตาเอ่อไหลโดยไม่รู้ตัว

"วันที่พวกเราเคยร่วมฝันนั้นมาถึงแล้ว

"แต่ไม่มีวันที่เขาจะได้กลับมาฟังเสียงผลประแตกอีกแล้ว

"ฉันครุ่นคิดเกี่ยวกับชื่อเรื่องเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาอยู่หลายคราหลายครั้ง

"ในที่สุด ฉันตัดสินใจกลับไปใช้ชื่อที่เขาแนะนำ เพื่อเป็นการระลึกถึงเขา...กนกพงศ์ สงสมพันธุ์"

สนใจ สมคิด ได้นำข้าพเจ้าไปลูบ ๆ คลำ ๆ "ต้นประ" ประวัติศาสตร์ต้นนั้นในสวนของเขา พร้อมเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของต้นประที่ทำให้ผู้ฟังเศร้าสะเทือนใจไปพร้อมกับผู้เล่า

แม้มองไม่เห็นประแตกในสวนวันนั้น แต่ข้าพเจ้ากลับได้ยินเสียงประแตกและจินตนาการว่าได้นอนเปลฟังเสียงประแตกในสวนอักษรแห่งนั้นเหมือนจินตนาการที่ผู้เขียนได้เสกสร้างขึ้นในสารคดีเรื่อง "เมื่อฉันลงมือปลูกต้นไม้"

บนเส้นทางที่**สนใจ สมคิด** นำข้าพเจ้าไปเยี่ยมเยือน "บ้าน" หลังหนึ่ง ที่กนกพงศ์ สงสมพันธุ์เคยใช้เป็นที่พักและเขียนหนังสือเชิงภูเขาลงน้ระหว่างทางขากลับ เราต่างนั่งและหยุดบทสนทนาลง เหมือนอยากจะใช้ช่วงเวลานั้นรำลึกอาลัยถึงนักเขียนหนุ่มแห่งหุบเขาผนไพรยไพรผู้หลับนิรันดร์